

Fiüggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajduszoboszló, Gazdakör,
I. tized 306. szám alatt, ahová
a lapra vonatkozó összes levelek
és közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Felelős szerkesztő: **BOR JÁNOS.**
Kiadótulajdonos: **BORBÉLY SAMU.**

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egy negyedévre
30,000 K. Vidéki előfizetőknek
havi 2000 K postaköltséggel több.
Lapzárta szombaton délelőtt.

Hirdetések felvételnek Budapesten: **RUDOLF MOSSE** hirdetési irodájában, VI., Podmaniczky-utca 49. és a **MOSSE** fiókban: Győrött és Szegeden.

A magyar tőkeszükséglet.

Gazdasági életünk legnagyobb kérdései közé tartozik a magyar mezőgazdaság, ipar és kereskedelem tőkeszükségletének kielégítése. A mezőgazdaság hiteligenyét a kormány szerencsés kézzel oldotta meg, amennyiben az angol pénzpiac igen jelentékeny kölcsönt nyújtott s még az eleinte követelt központi záloglevél kibocsátó intézet létesítéséről is lemondott. A vidéki városok hiteligenyei szintén szerencsésen kielégültek, azonban az ipari hiteligenyek koránt sincsenek a kielégítés oly stádiumában, mint az kívánatos volna.

Magyarország magángazdaságának egész fellendülése tulajdonképpen a külföldi s elsősorban amerikai pénzpiac bizalmának megnyerése. Lezsögezzük, hogy az amerikai pénzpiac az utóbbi idő folyamán igen barátságosan viselkedik Magyarországgal szemben, amennyiben az általa nyújtott hitelek mind olcsóbb és olcsóbb kamatozás mellett kerülnek át hazánkba. Vannak aggodalmaskodók, akik a tulságos hiteligenyélés alatt Magyarország fizetési mérlegének megromlásától félnek, azonban teljesen hibás felfogás az, mintha a passzív fizetési mérleg mindig a gazdasági romlásnak egyik külső jelensége volna. Ha a nyújtott hitelt ügyesen és egészségesen használják fel, abban az esetben még ha nem is tulságosan olcsó, mindig érdemes igénybe venni, mert ha nem is pár esztendő, de esetleg huzamosabb idő alatt sokszorosan visszaszolgáltatja nemcsak a tőkét, hanem a kamatokat is.

Epen ezért nagy örömmel fogadjuk azokat a tárgyalásokat, amelyeket Gratz Gusztáv volt külügyminiszter az amerikai pénzpiac jelentős csoportjaival folytat s amelyeknek első és legfontosabb céljuk az, hogy a magyar ipar számára ugyanolyan kedvező kölcsön legyen szerezhető, mint az a mezőgazdaság és a városok esetében történt. Ezek a tárgyalások annál is aktuálisabbak, mert amint épen Gratz kijelentette, a francia állam és magángazdaság a washingtoni egyezmény ratifikálása után az amerikai pénzpiacra jelentékeny kölcsönöket akar igénybe venni s ezeket meg is fogja kapni. Németország ugyancsak bejelentette igényét egy 500 millió dolláros köl-

csönre, hogy ne is említsük azt a számtalan rövidlejáratu hitelt, amelyet az amerikai pénzpiac a megfelelő bonitású vállalatoknak sokszor már hat százalék mellett is szívesen nyújt. Természetesen a hosszú lejáratu kölcsönök, amelyeknél a kölcsönadó nagyobb kockázat terheli, drágábbak s tíz százaléknál kisebb kamat mellett nem igen kaphatók.

Magyarországnak tehát, ha a kölcsönigenyélés áradatában nem akar háttérbe szorulni, igen helyesen már most meg kell kezdeni a tárgyalásokat, hogy legalább elvi megállapodásokkal biztosítsa igényei kielégítésének lehetőségét.

Megkötötte a pénzügyminiszter Hajduszoboszló várossal a gázos hőforrás kihasználására a végleges szerződést.

Bud János m. kir. pénzügyminiszter 82,219—1926. XV. a) sz. alatt a minisztertanács felhatalmazása alapján a következő leiratot intézte Hajduszoboszló r. t. város közönségéhez:

A város polgármesterének folyó évi április 15-én kelt 2897—1926. számú felterjesztéséhez csatolt tervezetből tudomásul veszem, hogy a város hajlandó a város területén állami költségen leemlyített I. sz. gázos gyógyvizes kut kihasználásának a város közönsége részére leendő átengedése esetén a kútfő kiépítéséről a gázt és vizet elválasztó, tároló és elosztó berendezés, továbbá egy gázmotoros villamos központ, gyógyfürdőüzem, valamint egy strandfürdő mielőbbi létesítéséről, saját költségén gyógyvizpalackozóüzem, valamint gyógyfürdő és vizgyógyintézet létesítéséről pedig lehetőleg magántól bevonásával gondoskodni.

A gázos gyógyvizes kut kihasználási jogának, illetve az abból kinyerhető földgáznak és sósvíznek átengedése ellenében kikötött feltételeimről a következőkben értesitem:

1. Hajlandó vagyok Hajduszoboszló város határában állami költségen létesített I. sz. gázos gyógyvizes kut korlátlan kihasználási jogát 100 évig, vagyis 2027 december 21-ig terjedő időre Hajduszoboszló r. t. városnak átengedni.

2. Az átengedett földgáz Hajduszoboszló és a környékbeli községek gáz, vagy villanyvilágítási, a város és községek lakosainak háztartási, ipari és mezőgazdasági céljaira, valamint Hajduszoboszlón és környékén már fennálló, vagy létesítendő ipari telepek, vagy létesítendő fürdőüzemek céljaira, a sósvíz pedig csak gyógyfürdő, palackozásra, fürdők céljaira és esetleges fűtési célokra használható fel.

A sósvízből konyhasót (éjsót, vagy marhasót) semmi körülmények között sem szabad előállítani.

3. Köteles a város az általa igénybevevett gáz után a gázválasztónál számítva: fél-évenkénti 50,000 köbmétert meg nem haladó

gét. Azt hisszük, hogy Gratz Gusztáv személyében a legalkalmasabb embert találtuk meg a magyar-amerikai pénzpiac szorosabb egybekapcsolására, hiszen ő nemcsak idehaza, hanem a külföldön is elismert gazdasági szakteknitely s csak nemrégiben jelent meg német nyelven egy másik tudós társaságában írott nagy közgazdasági munkája, amelyet a Carnegie Institute ausztriai osztályának támogatásával adtak ki. Gratz Gusztáv tehetségére és munkájára szüksége van a magyar gazdasági életnek s épen ezért örömmel üdvözljük, mikor oly fontos kérdés felé fordítja tekintetét, mint amilyen a válsággal küzdő magyar iparnak megfelelő hitellel való megsegítése.

fogyasztás esetén köbméterenkint 2 (kettő) pengő fillér, félévenkénti 50,000 köbméter meghaladó fogyasztás esetén az 50,000 köbméter meghaladó többlet után 1 (egy) pengő fillér egységárat a kincstárnak megfizetni.

A kut visszaszolgáltatása után a város 1926. és 1927. években nem fizet semmit, azontul pedig évenként a következő összegeket köteles fizetni:

1928—1932. években 1000 (egyezer) pengőt.

1933—1934. években 2000 (kettőezer) pengőt.

1935—1944. években 5000 (öt ezer) pengőt.

1945—2027. években 11,000 (tizenegyezer) pengőt.

Ha a visszolgáltatásban mennyiség, vagy minőség tekintetében oly lényeges változás állana elő, amely a város kihasználó tizemeit kedvezőtlenül befolyásolja, az évi általánösszegek az előállott változás mérvéhez képest leszállítandók és azok összege a várossal egyetértőleg fog újból megállapítani.

4. A gáz mennyisége gázórak segítségével méretik és a köbméterenkint mennyiség 760 mm. higany nyomás és 15° C. hőmérséklet mellett értendő.

A gázórakat a város saját költségén köteles beszerezni és felállítani és jókarban úgy fentartani, hogy a mérési hiba 2 (kettő) 0/0-nál nagyobb ne legyen.

5. A 3. pontban megállapított gáz ára és a sósvízért járó általánösszeg naptári félévenként, utólagos félévi részletben január hó 15-ig és július hó 15-ig fizetendő be a m. kir. pénzügyminisztérium részére az általa megjelölendő helyen. A gáz mérési adatok a pénzügyminisztériumnak egyidejűleg mindenkor bejelentendők.

Abban az esetben, ha a város ezen pont első bekezdésében megállapított fizetési kötelességének az ott megjelölt határidők alatt nem tesz eleget, köteles a hátralék után a késedelem tartamára a Nemzeti Bank min-

— A Hangya szövetkezet igazgatósága július hó 18-án reggel Borbély Gábor igazgató elnöklété alatt ülést tartott. Az ülésen különféle építkezési és üzleti ügyek nyertek elintézését, majd az igazgatóság megalakulása következett. Borbély Gábor elnökgazgató vázolta a szövetkezet érdekében teljesített 13 és fél évi működését, megrongált egészségére való tekintettel az elnökgazgatói tisztéről lemondását bejelentette s ajánlotta maga helyett e tisztségre Bélteky Lajos ref. lelkészt, a szövetkezet egyik létrehozóját s jelenben is igazgatósági tagját, mint aki eddig is több-izben helyettesítette egyes megbízásoknál az elnökgazgatót. Bélteky Lajos lelkész felszólalásában hangsúlyozta, hogy a napirendre kitűzött tárgy nagyon váratlanul, minden előkészítés nélkül jött s maga részéről még nem volt abban a helyzetben, hogy a rája várakozó teendők mikénti megosztása felől már most rendelkezessen. Ez okból és azért is, mert a szövetkezet építkezési, átköltözködési, üzletvezető változási ügyei még nincsenek lebonyolítva, az igazgatóság úgy határozott, hogy az elnökgazgató megválasztását, illetve az igazgatóság újraalakulását augusztus hó folyamára halasztja.

— Városi képviselőtestületi közgyűlést tart ma délelőtti 9 órakor Hajduszoboszló város képviselőtestülete a városháza nagy tanácstermében. Legfőbb tárgy: Pénzügyminiszter leirata a gázos és gyógyvízes kutnak a város részére átengedése iránt. Ezenkívül polgármester tesz előterjesztést a balmazújvárosi ut építéséhez szükséges anyag fuvarozása tárgyában, majd két telepedési ügy kerül tárgyalásra. Az állandó választmány ez ügyek előkészítése tárgyában péntek délelőtti tartott ülést.

— Hatvan világhírű tudós jön a gázos hőforráshoz. Budapesten július 31-én nyílik meg a geológusok nemzetközi nagy gyűlése, melyre a művelt világ minden nagyobb államából eljönnek a legkiválóbb tudósok. Augusztus hó 1—8. napjai között ezek közül a tudósok közül 60 hazai és külföldi nagynevű geológus meglátogatja Hajduszoboszló várost és itt megtekinti a hírneves gázos hőforrást, melynek híre a külföld tudósaihoz is eljutott. A polgármesteri hivatal még nem kapta meg a látogatás bejelentését tartalmazó értesítést, mert annak időpontját a gyűlésvezetők még nem tudták kitűzni, de remélhető, hogy pár napon belül ez is megtörténik. Örömmel várjuk a tudósok díszes testületét városunk falai között.

— Petrányi Pál előnyösen ismert fényképész a modern fényképezési technika legkényesebb igényeinek megfelelőleg műtermét a város főterén az Árva-féle házban ujonnan rendezte be s ott egy egyes, mint csoportképek a legfinomabb és legművészebb kivitelben felette jutányos árban a nap bármely szakában készíttetnek.

— A róm. kath. iskolaszéki választás, miután a szabályszerű kihirdetés 8 nappal ezelőtt megtörtént, a mai vasárnapon d. e. 10 órakor meg lesz tartva. Kérjük a választók megjelenését. A mise erre való tekintettel már fél 10 órakor kezdődik.

Összeíró bizottság.

— Halálozás. Id. Décsy János helybeli birtokos, a város egyik közbecsülésben álló derék polgára pár heti betegeskedés után július 17-én, 82 éves korában meghalt. Jóságáról, derült kedélyéről, vallásosságáról volt ismeretes. Temetése július 19-én délelőtti nagy részvét mellett folyt le. A megboldogult felett Bélteky Lajos ref. lelkész tartott meghatározó gyászbeszédet. Fiai: Décsy Sándor (VI. t.) és ifj. Décsy János, valamint leánya és a nagyszámu családtagjai gyászolják. Gyermekei a megboldogult nevére a ref. egyháznál egymillió koronás alapítványt tettek a szegény, árva gyermekek segélyezésére.

Tüdőbetegeknek,

súlyos gyomor-, szív-, vese-, vér-, női bajban szenvedőknek megküldi új sikeres eljárását, gyógyszerét Dr. Balog v. kórházi főorvos gyógyintézete Budapest, Gróf Zichy Jenő-u. 23. — Levélre felel.

— A megyeri cserkész táborozás iránt országsszerte rendkívüli rokonszenv és szeretetteljes érdeklődés nyilvánult meg. 7—8 ezer lelkes magyar ifju jött ott össze s gyűlt táborba, mint hajdan az ősmagyarok s félretéve minden kényelmet, a testedzés, rend, fegyelem, hazafias érzés, vallásosság, ember-szeretet és lelki művelődés munkájában heteken át együtt tart. Ott vannak velük országos nevű vezéreik. Eljőttek közzükük külföldről a legnevesebb államok csapatai, élőkön a világcserkész fővezér helyettesével lord Hamptonnal. Derék ifjainkat meglátogatta a nagy táborban Horthy Miklós kormányzónk és a magyar társadalmi élet vezetőinek legjava. Kormányzónk megjelenése viharos lelkesedést idézett elő a nagy táborban. A testedző és léleknevelő táborozás július 25-én fog véget érni. Ekkor jön a nagy „lefúvás”. Egy-két nap múlva itthon lesznek ifjaink, hogy a nagy szünidő hátralevő részét gazdag emlékeiknek és a pihenésnek szentelhessék.

— Az orsz. katolikus nagygyűlést Budapesten október 10, 11 és 12. napjain tartják meg.

— A vásárcsarnok építkezésére kiírtt pályázatban 15 ajánlat érkezett be Hajduszoboszló város tanácsához. A legelőnyösebbnek látszó ajánlatokat a Wellrád és Kutasi, továbbá Szécsy Dezső budapesti cégek adták be. Városi tanács a beérkezett ajánlatokat átszámítás végett kiadta a városi főmérnöknek.

— Áthelyezett lelkész. Mikulik Nándor, volt helybeli róm. kath. h. lelkészt Szmracsányi egri érsek Bükkszenterzsébetről Kápolnára helyezte át kápláni minőségben.

— Áron Sándor és Schirf Henrik terménybizományi irodájukat a Kürthy asztalosmester házába áthelyezték. Ugyanott 2 bánomkerti szőlő eladó.

— A Gáti Tóth utcában öv. Steiner-nénél különféle konyha és szoba butorok, jég szekrény, lámpák, rézüst kullannal, szecskavágó, járomfők eladók.

— A hajduszoboszlói állami polgári fiú- és leányiskola 1925—26. tanévi értesítője most jelent meg Szécsy Miklós igazgató, szakfelügyelő szerkesztésében. Szécsy szakfelügyelő-igazgató rövid, érdekes történetét adja az iskolának napjainkig, kiterjeszkedve a leányiskoláról 1921. évi alakulására is. Majd tömör pontokba foglalja az iskola évtizedekre visszanyúló kulturális jelentőségét. Kósa Vince tanár a korán elhalálozott Koncz Endre életrajzát írta meg kartársi érzéstől áthatottan, szeretetteljes szavakban, tömören. Az iskola mult tanévi történetének részletes ismertetése után kimutatja az igazgató, hogy 13 rendes tanár, 3 hitoktató és 2 óraadó oktatja a növendékeket ez intézetben. A mult tanévben 159 fiú és 81 leány növendék iratkozott be. Ezek közül 3 fiú és 4 leány növendék évközben kimaradt. A beiratkozottak között 189 református, 32 r. kath., 2 g. kath. és 10 izraelita vallású volt. Ezek közül 14 fiú és leánytanuló ismétlésre utasított. Jeles előmenetelt tanúsítottak az I. fúosztályban: Barabás Sándor, Erdei Imre, Györfi Antal, II. fúosztályban: Kigyós Sándor, Székely Tibor, III. fúosztályban: Kúrucz Antal, II. leányosztályban: Mohácsi Amália, Nagy Irma, Váci Margit Irma, a IV. leányosztályban: Bagi Etelka, Czeglédy Mária, Lukács Vilma, Sz. Tóth Ilona, Dombi Mária. Legrégibb a jövő iskolai évben használandó tankönyvek jegyzékét s a jövő iskolai évre vonatkozó tudnivalókat közli az értesítő.

— 11 év múlva életjelet adott magáról egy hadifogoly. Harsányi Károly hajduszoboszlói VI. tizedbeli lakos kereskedősegéd még a mozgósításkor 1914 július végén bevonult ezredéhez s ott küzdött az orosz harctéren, míg végül is fogságba esett 1916. évi június hóban. Az oroszok Szibériába vitték. Ezt meg is írta nejeinek annakidején. De azután nem jött tőle többször értesítés, ugy hogy neje és gyermekei joggal hihették, hogy vagy a bolsevik forradalomnak, vagy a nagy orosz éhínségnek lett az áldozata. Kellemes és örömteljes csalódás érte azonban őket, mert Harsányi Károlytól Szibériából a mult héten levél érkezett, melyben jelzi életbenlétét és hazavágyódását. Természetes, miszerint rögtön ment neki a válasz, hogy felesége nem ment férjhez, hűséges maradt hozzá, gyermekei élnek s örömmel és szeretettel várják hazatérését bármely pillanatban.

Ön biztosan vevőnk lesz

ha levelezőlapon kéri
uj árjegyzékünket
fényképező gépek és cikkekéről

Hatschek és Farkas

Budapest, IV., Károly-körút 26. sz.

Fényképeket és nagyításokat

a legszebb kivitelben és a legjutányosabb áron készít

BARTL GYÖRGY

fényképész, Hajduszoboszló, Tyukpiac
Farkas Györgyné-féle ház.

Nagyításokat bármily régi
kép után — jótállás mellett.

Szobafestést

és mázolás vállalkozó a legjutányosabb feltételek mellett. Legújabb és minden igényt kielégítő mintáimat kívánatra készséggel mutatom be. Elsőrangú munkáért garanciát vállalkozó.

A nagyérdemű közönség becses partfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel:

Nehéz János

szobafestő- és mázoló-mester
Luther-utca 159. sz.

Mielőtt ruhaszükségletét

beszerzi, nézzen be a

Budapesti férfi és fiú ruha áruházba

Debrecen, Csapó-u. 17
Szinház átjáró

vételkényszer nélkül, ahol
Gummi kabátot . . . 280,000-tól
Színes öltöny nagy választékban . . . 425,000-tól
Sötét kék sacco öltöny . 650,000-tól
Gépész és munkás öltöny 140,000-tól
Fiú és gyermek ruhák . 80,000-tól

Fogműtértem Budapestről!

Váry János

áll. vizsgázott fogász.

Található: Hajduszoboszlón hetenként kétszer: szerdán és szombaton I. fized 286. szám alatt (Posta-utca).

Többi napokon: Debrecenben, Darabos-utca 18. szám alatt. Mérsékelt díjszabás! Felvilágosítás díjtalan!

TURUL-MOZGÓ

Ma, vasárnap, július hó 25-én, délután 6 és este 8 órakor:

Pierre Benoit,
az „Atlantis” írójának műve!

Az óriások útja

Világhírű, pazar felvételi
filmregény 10 fejezetben.

A főszerepekben: Mme Yanova,
Mlle Jeanne Helbing,
Troubetzkoi herceg, Armand Tallier
és Philippe Hérial.

Kisérő műsor!